

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. december 2 – 8.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

A 24. EU-Kína Csúcstalálkozó.....	4
Kelet-Ázsia.....	9
Dél-Ázsia	13
Délkelet-Ázsia.....	16
Közel-Kelet.....	20
Oroszország és a posztsovjet térség	25
Impresszum.....	29

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A 24. EU-Kína Csúcstalálkozó

Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár,
Zoltai Alexandra

A 24. EU-Kína Csúcstalálkozó

Idén december 7-én került sor a 24. EU-Kína csúcstalálkozóra, méghozzá Pekingben, 2019 óta ez volt az első személyes csúcstalálkozó a vezetők között. Az előző EU-Kína csúcstalálkozóra 2022. április 1-jén került sor videokonferencia keretében. Charles Michel, az Európai Tanács elnöke és Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, Josep Borrell főképviselő kíséretében képviselte az EU-t.¹ Az EU képviselői, két külön ülésen találkoztak Xi Jinping kínai elnökkel és Li Qiang miniszterelnökkel.

A csúcstalálkozó alkalmat kínált Kínával a legmagasabb szintű együttműködésre, valamint az EU és Kína közötti konstruktív és stabil kapcsolat kialakítására. „Az EU és Kína közös érdeke egy stabil és konstruktív kapcsolat, amely a nemzetközi szabályokon alapuló rend tiszteletben tartásán alapul”, mondta Charles Michel elnök.

A csúcstalálkozón a megbeszélések az [EU-Kína kapcsolatok helyzete körül forogtak](#), beleértve a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat, valamint a nemzetközi kérdéseket is. Az EU és Kína jelentős gazdasági partnerek, az EU Kínával szembeni kereskedelmi hiánya azonban csaknem 400 milliárd euró. Az EU ezért hangsúlyozta, Kínának egy kiegyensúlyozottabb gazdasági kapcsolat elérésére kellene törekednie, egyenlő versenyfeltételekkel és kölcsönösséggel. Az EU azt várja Kínától, hogy konkrétabb lépéseket tegyen az uniós befektetők és exportőrök piacra jutásának és befektetési környezetének javítása érdekében.

A vezetők között szóba került az Oroszország Ukrajna közötti konfliktus. Az EU vezetői elmondták, hogy az EU országai elkötelezettek amellett, hogy továbbra is erőteljesen támogassák Ukrajna népét és megismételték, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként Kínának különleges felelőssége van az ENSZ Alapokmánya alapelveinek betartásában és felszólították Kínát, hogy tartózkodjon attól, hogy halálos fegyvereket szállítson Oroszországnak, valamint megismételték, hogy mennyire fontos, hogy Kína segítsen megakadályozni, hogy Oroszország megkerülje a szankciókat. Az EU és a kínai vezetők a közelkeleti tragikus eseményekről is tárgyaltak. Az EU a leghatározottabban elítélte a Hamász Izrael elleni válogatás nélküli és brutális terrortámadásait. Az EU megismételte Izrael jogát ahhoz, hogy a nemzetközi humanitárius joggal összhangban megvédje magát. Az EU és Kína egyetértett abban, hogy a legkiszolgáltatottabbaknak nyújtott életmentő segélyek elsődleges prioritásnak kell lenniük. Globális szereplőkként egyetértettek abban, hogy az Európai Uniónak és Kínának különleges felelőssége van a békéért való munkában.

Az EU és a kínai vezetők megvitatták a közös érdeklődésre számot tartó területeket, például az éghajlatváltozást és az egészségügyet. Az EU elismerte a közelmúltban a megújuló energia elterjedése terén elért előrehaladást, valamint Kína azon szándékát, hogy kezelni kívánja a metánkibocsátást.

¹ Ezt megelőzően Michel és von der Leyen is járt külön-külön Kínában (Michel 2022 novemberében és von der Leyen 2023 áprilisában).

A csúcstalálkozó során az EU-s vezetők mindazonáltal megismételték mély aggodalmukat a kínai emberi jogi helyzettel kapcsolatban. Ezzel együtt az EU megerősítette az „[egy Kína](#)” [politikáját](#), de aggodalmának adott hangot a Tajvani-szorosban, valamint a Kelet- és Dél-kínai-tengeren tapasztalható növekvő feszültség miatt, és hozzátették, hogy az EU-ban elleneznek minden egyoldalú kísérletet a *status quo* erőszakkal vagy kényszerrel történő megváltoztatására.

[Xi Jinping elmondta](#) az EU vezetőinek, hogy „nem szabad riválisnak tekintenünk egymást csak azért, mert különböző rendszereink vannak, ne csökkentsük az együttműködést csak azért, mert verseny van, vagy konfrontálódjunk csak azért, mert nézeteltéréseink vannak”. Hasonló hangnemet ütött meg, mint a Joe Biden amerikai elnökkel való legutóbbi találkozásán. A kínai külügyminisztérium szóvivőjének összefoglalója szerint „A múlt év vége óta a Kína-EU kapcsolatok a konszolidáció és a növekedés szilárd lendületét mutatják”.

A [csúcstalálkozó utáni sajtótájékoztatón](#) von der Leyen a találkozót a „választások csúcstalálkozójaként” jellemezte, és kifejtette: „Lehetőség volt arra, hogy világosan elmagyarázzuk aggodalmainkat és elvárásainkat a kínai vezetésnek, és természetesen arra is törekedjünk, hogy a kulcsfontosságú területeken előrelépést érjünk el a kétoldalú kapcsolatainkban”. Von der Leyen kijelentette, hogy az EU-nak nem áll szándékában „leválasztani és megszakítani a kapcsolatokat” Kínával.

A magas szintű kétoldalú tárgyalások sorozatát követő csúcstalálkozóra nem sokkal azután került sor, hogy [Olaszország megerősítette](#), hogy kilép a pekingi Övezet és út kezdeményezésből, Kína egyik legambiciózusabb kereskedelmi és infrastrukturális projektjéből. Olaszország, az EU harmadik legnagyobb gazdasága és az egyetlen G7-es nemzet, amely csatlakozott 2019-ben a kezdeményezéshez. Döntését azzal indokolta, hogy az nem hozta meg a „kívánt hatásokat”, és már nem prioritás.

Xi leginkább a kereskedelmi kapcsolatok pozitív oldalaira összpontosított, mondván, hogy Kína hajlandó kulcsfontosságú gazdasági és kereskedelmi partnerré tenni az EU-t, és megerősíteni a technológiai együttműködést. Az EU-s vezetők pedig a kapcsolatok kiegyensúlyozottabbá, kölcsönösebbé és kölcsönösen előnyösebbé válását szeretnék elérni. Összességében a csúcstalálkozó arra volt jó, hogy rávilágítson arra, hogy az EU vezetői mélyen igazságtalan és kiegyensúlyozatlan kapcsolatot látnak, miközben Kína továbbra is úgy tesz, mintha minden rendben lenne. A két oldal tehát ugyan azt a dolgot teljesen másképpen látja és nem is tűnik úgy, hogy ez a közeljövőben változhatna. Kína számára mindenképpen fájó pont, hogy Olaszország kihátrált az Övezet és út kezdeményezésből, mint vezető európai gazdaság, illetve az is, hogy a nyugati vezetők megpróbálják saját politikájukat Kínára erőltetni például az orosz-ukrán háború kapcsán. Amíg ez nem változik, addig Kína is kevésbé lesz nyitott a kompromisszumok keresésére.

Nemzetközi reakciók Euráziából

Az orosz sajtóban és szakértői körökben igen széles körben elemezték a négy év óta először megrendezett Kína-EU csúcst. Az elérhető szakértői anyagokban és sajtóközleményekben politikai beállítottságtól függetlenül a csúcst kapcsán az áttörő siker hiányának hangsúlyozása

van jelen. Az esemény megítélése kapcsán az orosz anyagok eltérően értékelik Kína és az Európai unió viszonyában az erőviszonyokat, egyes esetekben az EU tehetetlenségét hangsúlyozzák, máshol Kína pozícióinak gyengülését. A Russian Council of International Affairs oldalán közzétett [elemzés](#) amely szakmai szempontból vizsgálta az eseményt arra a következtetésre jut, hogy Kína és az Európai Unió kölcsönösen függenek egymástól, majd felsorolja a felek kölcsönös kudarcait, Európa esetében a diszproporcionális piaci hozzáférést, valamint a kínai elektromos járművek hatalmas térnyerését az európai piacon, Kína esetében pedig kiemelik, hogy nem sikerült kialakítania a kívánt európai kikötőhálózatot a BRI keretében. Komoly hangsúlyt kapnak az orosz sajtó anyagokban Peking és Brüsszel geopolitikai vitái, amelyek az ukrajnai válság kapcsán elfoglalt eltérő álláspontból fakadnak. Összességében az orosz álláspont szerint „mivel bilaterális szinten még nem történt áttörés, az EU saját stresszállóságának növelésére összpontosít Kínával fenntartott kapcsolataiban, de arra is törekszik, hogy megakadályozza a párbeszéd jelentős romlását. Az EU belső piacához való hozzáférés a Kínára gyakorolt nyomás eszközüvé válik, és Peking lassuló gazdasági növekedésével összefüggésben pedig meglehetősen hatékony lehet.”

Indiának a pakisztáni-kínai együttműködés miatt a kezdetektől fenntartásai voltak a BRI-vel szemben, így Olaszország lépését a saját álláspontja igazolásaként értelmezi. Az indiai médiában a csúcsertekezlet mellett éppen ezért inkább Olaszország BRI-ből való kilépése és az Indiával való párhuzamok hangsúlyozása kapott nagyobb figyelmet. Harsh V. Pant professzor, az Observer Research Foundation alelnöke „[valódi kínai válságnak](#)” nevezte a helyzetet, miközben kiemelte a Kína és a nyugati világ közötti bizalmi deficitet, aminek a lényege, hogy a Nyugat már nem hajlandó engedni a kritikus kérdésekben, miközben Kína stratégiája, hogy megosztottságot teremtsen Európa és az Egyesült Államok között, nem hozta meg a kívánt sikert. Martand Jha, a Jawaharlal Nehru Egyetem Nemzetközi Tanulmányok Iskolájának oktatója szerint pedig Olaszország részéről egy olyan politikai döntés született, amelyről ma még nem tudni, hogy mennyiben motiválta az olasz belpolitikának való megfelelés célja.

A Közel-Keleten a média alapvetően azt hangsúlyozta ki, hogy az EU és Kína egyaránt igyekezett megtalálni a közös hangot bonyolult kapcsolataikban. Többször hivatkoznak a kínai elnök kijelentéseire és külön [kiemelik a kínai erőfeszítéseket](#). Általánosságban az arab forrásokból főként a kínai nézőpontot ismerhetjük meg, miközben a nyugati sajtóval szemben a távol-keleti országot pozitív színben tüntetik fel.

Az ASEAN országok számára előny lehet, hogy az EU-Kína kapcsolatokban megjelenő bizalmatlanság az érintett feleket az alternatív beruházási, kereskedelmi és termelési partnerekkel való együttműködések erősítésére ösztönzi. Számos délkelet-ázsiai gazdaság sikeresen fejleszti beruházási környezetét, hogy ipari alternatívaként pozícionálja magát az európai és kínai ellátási láncok geopolitikai megfontolásokon alapuló átszervezései során. Az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának [adatai](#) azt mutatják, hogy a Délkelet-Ázsiába irányuló közvetlen külföldi befektetések 2022-ben jelentősen nőttek az előző évhez képest, a beáramlás Szingapúrba és Malajziába rekordot döntött, de Indonézia és Vietnám statisztikái is megerősítik az összefüggést, akárcsak az áruforgalmi [adatok](#). A 24. EU-Kína csúcstalálkozó alapján valószínűsíthető, hogy az ASEAN-tagállamok az Unió és Kína kereskedelmi és befektetési diverzifikációs stratégiáinak fő célpontjai között maradnak, mely

politikai és üzleti megfontolások érvényesítését a délkelet-ázsiai országok adott szektorokban célzott szakpolitikai reformokkal és állami támogatásokkal továbbra is támogatni fogják.

A gyorselemzést készítette: **Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár,
Zoltai Alexandra**

**EURASIA
CENTER**

▶ KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Kína új kazahsztáni nagykövettel erősíti a két ország közötti együttműködéseket

Daryo, 2023. december 5.

Kasszim-Zsomart Tokajev Kazahsztán elnöke személyes találkozáson fogadta Kína újonnan kinevezett kazahsztáni nagykövétét, Zhang Xiao-t. A találkozó során Tokajev elnök konstruktív beszélgetést folytatott Zhang Xiao nagykövettel, kiemelve a Kazahsztán és Kína közötti kétoldalú kapcsolatok fejlődésének pozitív dinamikáját. Ezen kívül a megbeszélés során Kazahsztán elnöke hangsúlyozta, hogy a közép-ázsiai ország elkötelezett a Kínával történő együttműködés elmélyítése mellett a gazdaság, az ipar, a technológia és tudomány területén egyaránt. Tokajev elnök kifejezte azon szándékát is, hogy Asztana készen áll ezen kapcsolatok bővítésére is Pekinggel. A gazdasági kapcsolatokon túl Tokajev elnök és Zhang Xiao kínai nagykövet a Kazahsztán és Kína közötti kapcsolatok dinamikáját elemezve kiemelte a két országnak a Shanghaji Együttműködési Szervezeten (SCO), és a Kína által 2013-ban indított Övezet és Út kezdeményezésen (BRI) belül betöltött együttműködésének a fontosságát is. Ezen kívül mindkét fél reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy Kína most kinevezett kazahsztáni nagykövete kiváló megerősítése a kínai-kazah együttműködéseknek.

Forrás: [Kazakhstan welcomes China's new Ambassador, paving way for enhanced collaboration](#)

Kína a világon elsőként helyezte üzembe negyedik generációs atomreaktort

AFP, Hindustan Times, 2023. december 6.

Kína megkezdte a világ első új generációs, gázhűtéses atomerőművének kereskedelmi üzemeltetését – jelentette szerdán az állami média. A keleti Shandong tartományban található Shidao Bay erőművet két magas hőmérsékletű reaktor működteti, amelyeket nem nyomás alatt lévő vízzel, hanem gázzal hűtenek, ami költséghatékonyabbá teszi. A hagyományos reaktorok atomenergiából termelnek áramot. Ezek a fejlett modellek azonban – amelyek kis moduláris reaktorok vagy SMR-ek néven ismertek – más alkalmazásokra is felhasználhatók, például fűtésre, sótanításra vagy ipari célú gőz előállítására. Kína a nyugati országokkal fennálló feszültségek közepette igyekszik megszabadulni a széntüzelésű erőművektől, és csökkenteni a külföldi technológiáktól való függőségét. A Shidao-öböl erőmű berendezéseinek több mint 90 százaléka kínai tervezésű. A támogatók szerint a többcélú SMR-ek kompakt és egyszerűsített felépítésüknek köszönhetően központi szerepet játszhatnak a szén-dioxid-mentesítésben és az energetikai átállásban.

Forrás: [China launches fourth-generation nuclear reactor, world's first](#)

Vietnámba egyre több kínai befektetés áramlik

Alex Morgan, The Thaiger, 2023. december 8.

Vietnám stratégiai elhelyezkedése a Dél-kínai-tenger mentén létfontosságú láncszemmé teszi az országot a globális ellátási láncokban, különösen a kínai alkatrészek és az amerikai fogyasztók számára. Szeptemberben a Biden-kormány diplomáciai erőfeszítései nyomán az Egyesült Államok Vietnám diplomáciai rangsorában Kínával egy szintre emelkedett. Bár továbbra is bizonytalan, hogy az USA vagy Kína biztosítja-e a jelentősebb diplomáciai felértékelődést, a gazdasági mutatók kínai előnyre utalnak. Ez részben az USA kereskedelempolitikájának, valamint a Washington és Peking között fennálló feszültségeknek köszönhető, amelyek megkönnyítették a kínai befektetések Vietnámba áramlását. A vietnámi hivatalos adatokból kiderül, hogy a Kínából és Hongkongból érkező befektetések együttesen 8,2 milliárd dollárt tettek ki az év első 11 hónapjában. Ez a szám kétszerese a tavalyi év hasonló időszakában, a Kínában a Covid-19 világjárvány idején elrendelt korlátozások idején regisztrált beruházási volumennek. E statisztikák szerint Kína és Hongkong a legjelentősebb befektetők Vietnámban. Ezzel szemben az amerikai befektetések csökkenést tapasztaltak, a 2022-es 0,7 milliárd dollárról idén 0,5 milliárd dollárra csökkentek, és ezzel az USA a 10. legnagyobb befektető Vietnámban. A kétoldalú kereskedelem is visszaesett, mivel az amerikai fogyasztók életszínvonal-válsággal szembesültek, és Biden elnök látogatása során nem született megállapodás a vámcsökkentésről. Vietnám USA-ba irányuló exportja 15%-kal, 79,25 milliárd dollárra csökkent az idei év első 10 hónapjában, miközben az import is csökkent. Ugyanebben az időszakban a Kínába irányuló vietnámi export 5%-kal, közel 50 milliárd dollárra nőtt. A behozatal azonban csökkent, mivel Vietnám elsősorban alkatrészeket vásárol Pekingből összeszerelésre és nyugati országokba történő exportra. Miközben az USA megnövekedett befektetéseket és egyszerűsített kereskedelmet ígért, a szakértők szerint a külföldi vállalkozások jelentős akadályokba ütköznek a vietnámi befektetések során. A kínai befektetések megfelelő fellendülése, amely idén majdnem megduplázódott, és Hongkong kivételével 3,9 milliárd dollárra emelkedett, annak tulajdonítható, hogy a vállalatok az amerikai-kínai kereskedelmi feszültségek közepette csökkentik a kockázatot. A kínai gazdasági növekedés lassulása is arra készíti a kínai befektetőket, hogy az országukon kívüli befektetési lehetőségeket keressenek.

Forrás: [Vietnam attracts soaring Chinese investment as US trade dwindles](#)

Pekingben találkozott Aljakszandr Lukasenka és Xi Jinping

Belta, 2023. december 4.

A fehérorosz államfő december 3-4-én munkalátogatást tett Kínában. A látogatás programja számos társadalmi és humanitárius rendezvényt is tartalmazott. A napirenden kereskedelmi, gazdasági, befektetési és nemzetközi együttműködési kérdések szerepeltek. Lukasenka hangsúlyozta, hogy a kapcsolatok színvonalának történelmi emelkedése erőteljes lökést adott a hagyományos együttműködési irányok elmélyüléséhez. A két államfő idén márciusban is találkozott már, azóta több mint 120 kölcsönös vizitre került sor az ország politikusai, tudósai és üzletemberei között. A találkozón szó esett továbbá a BRI fejlesztési lehetőségeiről is. A felek kijelentették, hogy továbbra is megbízható partnerei maradnak egymásnak.

Forrás: [Лукашенко на переговорах с Си Цзиньпином: Беларусь была, есть и будет надежным партнером для Китая](#)

Azeri–kínai együttműködés van kilátásban a zöldenergiatermelés terén

Day, 2023. december 6.

A SOCAR és a China Energy International Group a megújuló energiaforrások, köztük a zöld hidrogén fejlesztéséről tárgyalt. A felek az azerbajdzsáni zöldenergia-projektekre, a szárazföldi és tengeri szélenergiában rejlő lehetőségekre, valamint a SOCAR vállalati stratégiájára, az energetikai átállásra, a digitalizációra és az innovációra összpontosítottak. Megállapították, hogy a China Energy International Group diverzifikálja a zöld energia és az alacsony széndioxid-kibocsátású energia területén végzett tevékenységeket a különböző országokban. Ebben a tekintetben Azerbajdzsán kedvező feltételeket jelent, utóbbi ugyanis nem csak a zöld energia termelésben, de annak exportjában is, amelyet többek közt a Fekete-tengeri vezetéken is megvalósítanak a jövőben. A nagyszabású infrastrukturális projektnek Magyarország is része.

Forrás: [SOCAR и China Energy International Group обсудили развитие «зеленой» энергетики](#)

EURASIA
CENTER

► **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Az Ázsiai Fejlesztési Bank 659 millió dollárt hagyott jóvá pakisztáni fejlesztési projektekre

News Desk, Pakistan Today, 2023. december 6.

Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) három új projektet jelentett be Pakisztánban 658,8 millió dollár értékben, amelyek célja az ország inkluzív és fenntartható fejlődésének támogatása. A projektek javítják az adóbeszedést és a közkiadásokat, újjáépítik a 2022-es áradások által megrongált iskolákat, valamint fokozzák a mezőgazdasági termelékenységet és az élelmezésbiztonságot. 1. Javított erőforrás-mobilizációs és -felhasználási reformprogram: Ez a 300 millió dolláros szakpolitikai alapú hitel segít a kormánynak a szakpolitikák, törvények és intézmények reformjainak végrehajtásában, amelyek javítják a hazai erőforrások mobilizálását és felhasználását. 2. Sindh középfokú oktatásfejlesztési projekt: Ez a projekt további 275 millió dolláros finanszírozásban részesül az ADB 1,5 milliárd dolláros támogatási ígéretének részeként, amellyel Pakisztánnak a 2022-es áradások utáni helyreállítását támogatja. A hitel segítségével akár 1600 árvízkárosult iskola újjáépítése valósulhat meg katasztrófa- és klímabiztos, valamint a nemek közötti esélyegyenlőséget figyelembe vevő tervek alkalmazásával. 3. KP élelmezésbiztonsági támogatási projekt: Ez a 80 millió dolláros kedvezményes hitel, amely szintén része az ADB 1,5 milliárd dolláros ígéretének, segít az éghajlati sebezhetőség kezelésében, az élelmiszerbiztonság fokozásában és a vidéki mezőgazdasági háztartások megélhetésének fellendítésében a tartomány árvízkárosult kerületeiben.

Forrás: [ADB approves \\$659mn for Pakistan's development projects](#)

Az Egyesült Arab Emírségek 25 milliárd dolláros beruházást ígért Pakisztánban Swati Bhat – Sudipto Ganguly, bdnews24.com, 2023. december 8.

Az indiai központi bank pénteken az erőteljes gazdaságra hivatkozva megemelte a pénzügyi évre vonatkozó növekedési előrejelzését, miközben szigorú monetáris politikát jelzett, de az inflációs kockázatokat is szemmel tartja. Az Indiai Központi Bank arra számít, hogy a gazdaság a folyó pénzügyi évben 6,5%-ról 7%-kal bővül, miután a július-szeptemberi negyedévben a vártnál erősebb volt a növekedés. „Az indiai gazdaság a rugalmasság és a lendület képét mutatja” – nyilatkozta Shaktikanta Das, az Indiai Központi Bank (RBI) vezetője. A közeljövő kilátásait azonban „elfedik az élelmiszer-inflációval kapcsolatos kockázatok” – mondta Das, ami novemberben és decemberben emelkedéshez vezethet, annak ellenére, hogy a maginfláció, amely nem tartalmazza az ingadozó élelmiszer- és üzemanyagárakat, nagyjából mérséklődött. A központi bank 2023-24-re 5,4%-os fogyasztói inflációt prognosztizált, ami nem változott korábbi előrejelzéséhez képest.

Forrás: [India holds rates amid buoyant growth, to monitor inflation](#)

Srí Lanka 2023 novemberi turisztikai bevétele 205 millió dollárra emelkedett a tavalyi 81 millió dollárról

Economynext, 2023. december 9.

Srí Lanka idegenforgalmi bevételei 2023 novemberében több mint kétszeresére, 205,3 millió dollárra nőttek az egy évvel korábbihoz képest, miután egyre több turista érkezett az országba – derül ki a hivatalos adatokból. A novemberi becsült turisztikai bevétel 205,3 millió dollár volt, szemben az egy évvel korábbi 81 millió dollárral. Az első 11 hónap bevétele 1,8 milliárd dollár volt, 78,3 százalékkal több, mint a 2022-es év azonos időszakában. Az októberi érkezések szintén több mint kétszeresére, 151 496-ra emelkedtek a tavalyi 59 759-hez képest, míg a szigetországba érkező összes külföldi látogató az első 11 hónapban 1 276 951 volt, ami 103,3 százalékos növekedés a tavalyi év azonos időszakában regisztrált 628 017-hez képest – derült ki a hivatalos adatokból. A turizmust negatívan érintette a 2022 júniusában kirobbant erőszak, miután Mahinda Rajapaksa akkori miniszterelnök támogatói május 9-én brutálisan megtámadták a fegyvertelen tüntetőket, hogy elűzzék őket a fővárosban, Colombóban elhúzódó tüntetések helyszínéről. Később az erőszak az egész országra kiterjedt, egyesek a kormányzó politikusokat vették célba, és megrongálták házaikat és ingatlanjaikat. Az ország elnökének példátlan módon történt leváltását követő bizonytalanság a szabadidős ágazatot is megviselte, amely 2018-ban csúcspontján a bruttó hazai termék (GDP) 5%-át adta.

Forrás: [Sri Lanka November 2023 tourism revenue jumps to \\$205 mln from last year's \\$81 mln](#)

EURASIA
CENTER

▶ **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Az erdőirtás visszaszorítása előnyös Indonézia számára

Indra Arief Priyadi, Antara News, 2023. december 8.

Az erdőirtás visszaszorításának sikere jelentős előnyökkel jár Indonézia számára, mivel az eredmény bőséges szén-dioxid-krediteket biztosít, és növeli a piaci szereplők bizalmát az ország iránt – jelentette ki Moeldoko, az Elnöki Kabinetiroda vezetője. „Ez a tendencia segíteni fogja Indonéziát abban, hogy megvalósítsa elképzelését, és a globális szén-dioxid-piac kiemelkedő szereplőjévé váljon” – jegyezte meg Jakartában, hozzátéve, hogy a kormány mindent megtett az erdőirtás csökkentése érdekében. A Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium adatait idézve elmondta, hogy 2022-ben Indonézia erdőirtása mindössze 40 400 hektár volt, ami jelentős csökkenést jelent a 2021-ben regisztrált 101 400 hektárhoz képest. A legutóbbi adat az elmúlt két évtizedben mért legalacsonyabb érték. „Ez azt mutatja, hogy a kormány erdővédelemre és az erdőirtás visszaszorítására tett erőfeszítései elkezdtek megtérülni” – hangsúlyozta. Moeldoko megerősítette, hogy a szén-dioxid-kereskedelem az egyik legfontosabb eszköz az éghajlatváltozás kockázatainak csökkentésére, hozzátéve, hogy a kereskedelemben belföldön és nemzetközi szinten is van potenciál: „Ezért optimalizálni kell a kereskedelmet az (indonéziai) szén-dioxid-tőzsdén”. Hangsúlyozta továbbá, hogy Indonézia még mindig számos kihívással néz szembe a szén-dioxid-kereskedelem maximális kihasználására irányuló erőfeszítései során, például a hiányos szabályozással, beleértve a külföldi szén-dioxid-kereskedelemmel és a szén-dioxid-adóval kapcsolatos szabályozást.

Forrás: [Moeldoko: Penurunan deforestasi RI picu kredit karbon yang melimpah](#)

Thaiföld villamosenergia-ártámogatást nyújt 17,7 millió háztartásnak

Nattapong Westwood, Thaiger, 2023. december 8.

A thaiföldi kabinet 2 milliárd bahtot (mintegy 27 millió USD) különített el 17,7 millió kiszolgáltató háztartás villamosenergia-költségeinek támogatására. Az újratervezési program azokra vonatkozik, akik havonta legfeljebb 300 egységnyi áramot használnak fel, fenntartva az egységenkénti 3,99 bahtos (0,1 USD) költséget. Peeraphan Salirathaviphak miniszterelnök-helyettes és energiaügyi miniszter ma, december 8-án kijelentette, hogy az energiaügyi minisztérium arra készül, hogy még ebben a hónapban javaslatot tegyen a kabinet jóváhagyására erre a támogatási intézkedésre. Az energiaügyi minisztérium jövő év januárjától áprilisáig 3,99 baht/egységen kívánja tartani a kiszolgáltató csoportoktól beszedett díjat, akik havonta legfeljebb 300 egységnyi áramot használnak. Ez az intézkedés a lakosság mintegy 75%-ára, azaz nagyjából 17,7 millió háztartásra vonatkozik. A támogatásra szánt pénzeszközök a központi költségvetésből származnak majd, amelynek célja, hogy enyhítse az érintettek számára a növekvő villamosenergia-költségek okozta nehézségeket. A havi 300 egységet meghaladó áramfogyasztók esetében az Energiaügyi Minisztérium különböző támogatási intézkedéseket fontolgat. Ezeket a javaslatokat a Nemzeti Energiapolitikai Bizottság (NEPC) december 13-i ülésén terjesztik elő megfontolásra.

Forrás: [Thailand's 2 billion baht electricity subsidy for 17.7 million households](#)

A Fülöp-szigetek Szenátusa valószínűleg januárban fogja ratifikálni a Dél-Koreával kötött szabadkereskedelmi megállapodást

John Victor D. Ordoñez, Business World, 2023. december 11.

A Fülöp-szigeteki Kongresszus a tervek szerint december 16-án berekeszti üléseit. Az ülészak 2024. január 22-én folytatódik, a Szenátus valószínűleg azután fogja ratifikálni a Dél-Koreával tavaly szeptemberben megkötött szabadkereskedelmi megállapodást. Az alkotmány értelmében a nemzetközi megállapodások és szerződések ratifikálásához a Szenátus tagjai kétharmadának egyetértése szükséges. A múlt héten Lee Szang-hva, Dél-Korea Fülöp-szigeteki nagykövete azt mondta, arra számít, hogy a dél-koreai parlament „hamarosan” ratifikálja a megállapodást. „Ezzel a mindenki számára előnyös megállapodással a két ország kereskedelme és beruházásai az elkövetkező években növekedni fognak. Ebben az összefüggésben Korea határozottan támogatja a Fülöp-szigeteki kormány erőfeszítéseit, hogy javítsa az üzleti környezetet” – mondta Lee úr a Fülöp-szigeteki médiával december 7-én tartott ebéden. A szabadkereskedelmi megállapodás értelmében Dél-Korea a Fülöp-szigeteki termékek mintegy 94,8%-ára, míg a Fülöp-szigetek a dél-koreai termékek 96,5%-ára fogja eltörölni a vámokat. A Fülöp-szigetek az Európai Unióval is szabadkereskedelmi megállapodásra törekszik, amelyről Alfredo E. Pascual kereskedelmi miniszter korábban azt mondta, hogy a „tervezési szakaszban” van, és várhatóan az év végéig befejeződik.

Forrás: [Senate likely to ratify FTA with S. Korea in January](#)

A PPP-rendszer az elmúlt tíz évben 19,3 milliárd dollárnyi magánforrást biztosított az indonéz infrastruktúra fejlesztéséhez

Dettia W. Brigitta, DimensiAktual, 2023. december 3.

A köz-magán társulási (PPP) rendszer az elmúlt évtizedben mintegy 300 ezermilliárd rúpia (19,3 milliárd USD) összeget vonzott a magánszektorból az infrastruktúra fejlesztésének finanszírozására, közölte az indonéz Pénzügyminisztérium. Brahmantio Isdijoso, a minisztérium kormányzati támogatásért és infrastruktúra-finanszírozásért felelős igazgatója szerint a PPP az egyes régiókban az infrastruktúra finanszírozásának alternatívája, amennyiben a regionális finanszírozás nem elegendő a közösség által igényelt infrastruktúra kiépítéséhez. Az intelligens város mozgalomhoz kapcsolódó PPP-projektek közé tartozik a közvilágítás kiépítése a Madiun kerületben és a Palapa Ringben, valamint az internethálózat megerősítését szolgáló műholdak építése. „A PPP-vel együttműködve megvalósuló infrastrukturális projektek a kormány kötelességei közé tartoznak. A kormány nem ruházza át őket a magánszektorra. Ezek (a projektek) továbbra is a kormány tulajdonában maradnak, tehát nem privatizációról van szó – jelentette ki. A PPP-rendszer a közösség számára nyújtott szolgáltatások javítására használható, miközben támogatja az intelligens városok mozgalmát.

Forrás: [Skema KPS menyebarkan dana swasta sebesar US\\$19,3 miliar untuk infrastruktur](#)

A belföldi befektetők növekvő bizalmat mutatnak Malajzia iránt

Free Malaysia Today, 2023. december 8.

Tengku Zafrul Aziz maláj befektetési, kereskedelmi és ipari miniszter szerint a hazai befektetők számának növekedése a befektetői bizalom erősödését jelzi. Szerinte ezt bizonyítja az a tény, hogy a január és szeptember között jóváhagyott 225 milliárd ringgit (körülbelül 48 milliárd USD) összegű összes beruházás 45%-a hazai befektetőktől származik. „A bizalom szintje nem volt olyan magas, mint most. Ez a helyi cégek beruházásaiból eredő pozitív gazdasági túlcsoportulásnak köszönhető” – mondta a miniszter az egységkormány első évfordulójának megünneplése kapcsán tartott program után. Tengku Zafrul azt is elmondta, hogy a beruházási, kereskedelmi és ipari minisztérium (Miti) továbbra is arra fog összpontosítani, hogy az Új Ipari Mesterterv 2030 (NIMP 2030) révén növelje a hazai befektetők bizalmát a malajziai befektetési lehetőségek iránt. A külföldi közvetlen befektetések és a belföldi közvetlen befektetések tekintetében a Miti gondoskodni fog arról, hogy számos más szempontot is javítsanak, és hogy a jóváhagyott befektetések a lehető leghamarabb megvalósulhassanak. Tengku Zafrul hozzátette, hogy a kormány továbbra is a jövőképen, nem pedig az ágazatokon alapuló beruházásokra fog összpontosítani a nemzetgazdaság ösztönzésében.

Forrás: [Domestic investors show growing confidence in Malaysia, says minister](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Török pénzügyminiszter: gazdasági lépéseink meghozzák gyümölcsüket

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. december 3.

Mehmet Şimşek török pénzügyminiszter december 1-jén azt nyilatkozta, hogy Törökország gazdasági lépései „meghosszabbítják gyümölcsüket”. Ez az „X” platformon kiadott nyilatkozatban jelent meg, kommentálva a „Standard & Poor’s” hitelminősítő intézet Törökországgal kapcsolatos kilátásainak „stabilról” „pozitívrá” való emelését. A miniszter kifejtette, hogy a megtett lépések kifizetődnek, növekszik a középtávú programba vetett bizalom. Hozzátette, hogy továbbra is türelemmel és elszántsággal folytatják a program végrehajtását, valamint az országot a magas és fenntartható növekedés útjára fogják állítani az árstabilitás, a folyó fizetési mérleg hiányának tartós csökkentése, a költségvetési fegyelem és a tartalékok felhalmozása révén. A napokban a Standard & Poor’s megerősítette Törökország „B” hitelminősítését, miközben „stabilról” „pozitívrá” emelte kilátásait. Azt is kijelentette, hogy Törökország hosszú távú minősítése egy fokozattal javítható, ha a fizetési mérleg tovább javul, a devizatartalékok gyorsabban nőnek, és a dollárosítás csökken a következő 12 hónapban.

Forrás: [وزير المالية التركي: خطواتنا الاقتصادية تُؤتي ثمرها](#)

Tizedik globálisan: Irak gázkészletei elérik a 132 billió köblábat

NRT, 2023. december 3.

Az iraki Olajminisztérium megerősítette, hogy az ország gáztartalékai elérik a 132 billió köblábat, ezzel a gáztartalékokat tekintve az arab világban az ötödik, a világon pedig a tizedik helyen állnak. Továbbá a minisztérium jelezte, hogy a gázégetést tekintve Irak a negyedik helyen áll a világon, ugyanis évente 14 milliárd köbméterre becsült mennyiséget égetnek el. Az Olajkutató és Fejlesztési Központ igazgatója, Ali Dzsászim kifejtette, hogy a földgáz fontos energiaforrás a különböző ágazatokban, tiszta üzemanyagként tekintik és kevésbé szennyezi a környezetet, rámutatva a gázbefektetés fontosságára az elektromos energiatermelés teljesítményének javítása és a környezeti kibocsátások csökkentése érdekében. Dzsászim hangsúlyozta, hogy Irak a világ egyik legjelentősebb gázszállítójává válhat, ha tartalékait megfelelően fektetik be. Ezenfelül stratégiai tervek végrehajtására szólított fel a gázzal kapcsolatos szolgáltatási és gazdasági szempontok aktiválása érdekében. Rámutatott, hogy Irak elkötelezte magát amellyel, hogy partnereivel, a Baszrai Gáztársasággal és más vállalatokkal nagy projekteket finanszírozzon.

Forrás: [العاشر عالميا.. النفط: احتياطي العراق من الغاز يصل إلى 132 ترليون قدم مكعب](#)

Az Egyesült Arab Emírségek külkereskedelme hat hónap alatt elérte a 133 millió tonnát

الخليج, Al Khaleej, 2023. december 3.

Az Egyesült Arab Emírségek nem olaj külkereskedelmének összszúlya 2%-kal nőtt 2023 első felében és elérte a 133 millió tonnát, szemben a tavalyi év első felében elért 130,36 millió tonnával. A Szövetségi Versenyképességi és Statisztikai Központ legfrissebb adatai szerint az import tette ki a teljes kereskedelmi súly 46%-át (61,3 millió tonna), szemben a 2022 első felében mért 54,15 millió tonnával, ami 13%-os növekedést jelent. Emellett az ország nem olajjal folytatott külkereskedelme új, példátlan rekordot ért el 2023 első felében, elérve az 1,24 billió AED-t, ami 14,4%-os növekedést jelent 2022 azonos időszakához képest, és 3%-os növekedést 2022 második feléhez képest. Az ország nem olajalapú külkereskedelmének fokozódása egybeesett az export értékének folyamatos növekedésével, amely meghaladta a 205 milliárd AED-t.

Forrás: [133 مليون طن تجارة الإمارات الخارجية في 6 أشهر](#)

A török gazdaság 5,9%-kal bővült a harmadik negyedévben

Hürriyet Daily News, 2023. december 1.

A vártnál nagyobb mértékben, 5,9%-kal nőtt a török gazdaság 2023 harmadik negyedévében az egy évvel korábbihoz képest, a GDP növekedése pedig a júniusig tartó három hónapban 3,9%-kal gyorsult – derült ki a Török Statisztikai Intézet (TÜİK) adataiból. „Láttuk az általunk végrehajtott deflációs program pozitív hatásait a pénzügyi piacokon” – mondta Mehmet Şimşek pénzügyminiszter a növekedési adatok kapcsán. A magánfogyasztás viszont visszaesett az előző negyedévhez képest, miközben a beruházások és az export növekedett. A háztartások végső fogyasztása éves összevetésben 11,2%-kal nőtt az augusztus-szeptemberi időszakban, lassulva az év második negyedévi 15,4%-os növekedéséhez képest. A háztartások fogyasztásának GDP-hez viszonyított aránya a második negyedévi 61,5%-ról a harmadik negyedévre 57,2%-ra csökkent. Az ipar termelése, amely a második negyedévben 2,7%-kal csökkent, a július-szeptemberi időszakban 5,7%-kal nőtt. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított negyedéves GDP-növekedés viszont 3,3%-kal 0,3%-ra lassult – derült ki a TÜİK adataiból is.

Forrás: [Turkish economy grows 5.9 percent in third quarter](#)

A szaúd-arábiai Jazan több mint 8 milliárd dollárnyi új befektetést vonz

الشرق الاوسط, Asharq Al-Awsat, 2023. november 30.

A kétnapos Jazan Investment Forum 2023 elnevezésű rendezvényen, amelyet a délnyugat-szaúd-arábiai Jazan (ejtsd: Dzsázán) régióban tartottak, már az első napon 8 milliárd dollárt meghaladó értékű megállapodások és szándéknyilatkozatok megkötésére került sor. Ez az esemény, amelyet Mohammed bin Szalmán koronaherceg támogat, rávilágít a régió befektetési környezetére, és ígéretes lehetőségeket hirdet. Mohammed bin Nászir herceg, Jazan régió emírje kijelentette, hogy a fórum összhangban van a szaúdi vezetés támogatásával a régió fejlődése és a projektek gyors minőségi ugrása mellett, amelyet jelentős kezdeményezések és beruházási ösztönzők támasztanak alá. Mohammed herceg arra is rámutatott, hogy 2024 végére elkészül az új Abdullah király nemzetközi repülőtér. Áttekintette az Állami Befektetési Alap (PIF) projektjeit is, és kinyilvánította, hogy a kezdeményezések alátámasztják a régió elkötelezettségét a gazdasági diverzifikáció és a fenntartható növekedés mellett.

Forrás: [جازان السعودية تستقطب استثمارات جديدة بأكثر من 8 مليارات دولار](#)

Olaszország és Szaúd-Arábia közös olaj-, védelmi és egyéb beruházásokról tárgyal

Al Arabiya News, 2023. december 4.

Olaszország közös beruházásokról tárgyalt Szaúd-Arábiával az autóiipari, bányászati, olaj- és gázipari, védelmi, hidrogén- és úrágazatban – mondta Adolfo Urso ipari miniszter december 4-én. Giorgia Meloni olasz miniszterelnök 2022 októberi hivatalba lépése óta arra törekszik, hogy szorosabbra fűzze kapcsolatait az Öböl államaival. Urso az Arab-félszigeten tett látogatása során Katar, Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emírségek vezetőivel is találkozik. „Olaszország és Szaúd-Arábia elkötelezett egy olyan szabályozási és ipari keret kidolgozása mellett, amely előnyben részesíti és felgyorsítja a stratégiai autonómiát a kritikus nyersanyag-ágazatban” – mondta Urso közleményében. „Megvizsgáltuk a partnerségek és közös befektetések lehetőségét, különösen a bányászati szektorban, mind országainkban, mind más területeken, például az afrikai kontinensen.” A miniszter hozzátette, hogy a találkozón olyan cégek vezető képviselői vettek részt, mint a Pirelli, Maire Tecnimont és a Prysmian.

Forrás: [Italy, Saudi Arabia discuss joint investments in oil, defense, and more](#)

Amerikai rajtaütés Irak északi részén

الجزيرة, Al Jazeera, 2023. december 4.

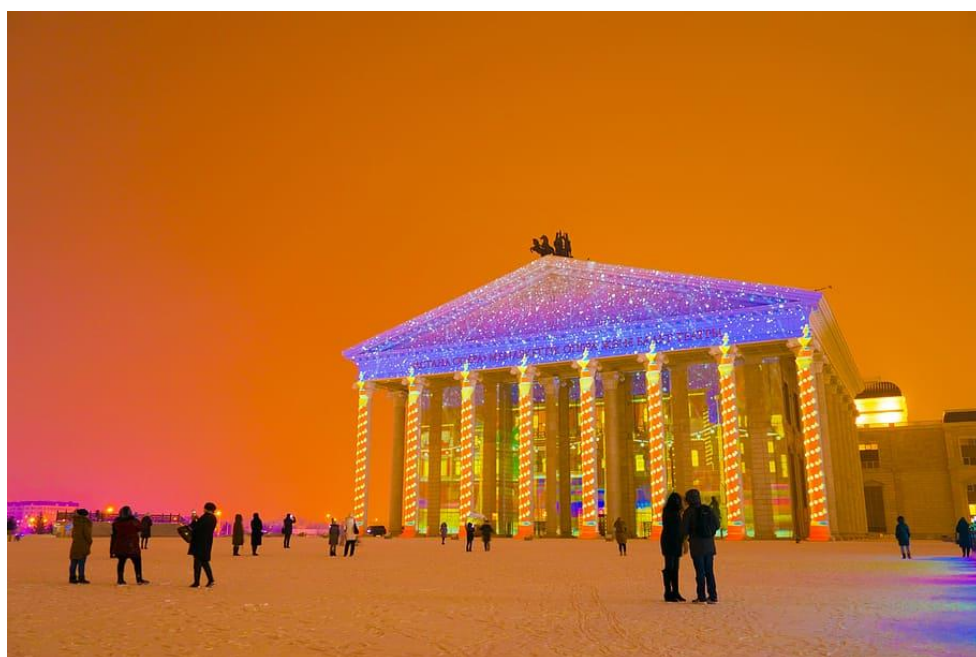
Iraki biztonsági források szerint az észak-iraki Kirkuk városát ért amerikai légitámadás következtében likvidálták egy Irán által támogatott fegyveres csoport 5 tagját. A légitámadásra akkor került sor, amikor a fegyveresek az Irakban állomásozó amerikai erőkre akartak támadni. Egy amerikai tisztviselő azt mondta, hogy a csapást „közvetlen fenyegetés elleni önvédelemből” hajtották végre, és egy drónok kilövésére használt helyszínt céloztak meg. Az iraki „Iszlám Ellenállás” – egy több iraki fegyveres csoportot magában foglaló ernyőszervezet – által kiadott nyilatkozat szerint 5 tagjukat megölték, és ígéretet tettek, hogy bosszút állnak az amerikai katonákon. A csoport vállalta a felelősséget az amerikai erők elleni korábbi támadásokért. Források azt is elmondták az Al Jazeera-nak, hogy egy rakétatámadás korábban az Ain al-Aszad bázist célozta, amely az amerikai erőkhöz tartozik Nyugat-Irakban.

Forrás: [قتلى بغارة أميركية استهدفت فصيلا مسلحا شمالي العراق 5](#)

EURASIA
CENTER

OROSZORSZÁG
és a posztszovjet térség

Oroszország és a posztszovjet térség

Abu-Dzabiba és Rijádba látogatott Vlagyimir Putyin elnök

Ilja Laksztigal, Nurlan Gaszimov, Vedomosti, 2023. december 7.

December 6-án Vlagyimir Putyin orosz elnök először járt az Egyesült Arab Emírségekben és Szaúd-Arábiában a 2019-es járvány előtti időszak óta. Megbeszélést folytatott Mohammed bin Zayed Al Nahyan, az Egyesült Arab Emírségek elnökével és a szaúdi koronaherceggel, Szaúd-Arábia Minisztertanácsának elnökével, Mohammed bin Salman Al Szauddal. Az EAE-ben tárgyalva Putyin meghívta az Emírségeket a 2024-es Kazanyi BRICS csúcstalálkozóra. Rijádban a vezetők a nemzetközi észak-déli közlekedési folyosó megvalósításának kilátásait és a királyság bekapcsolódásának kérdéseit vitatták meg annak fényében, hogy az Egyesült Államok égisze alatt lévő India-Arábia-Izrael-Mediterrán folyosó kilátásai kétségesnek bizonyultak a gázai háború miatt. Mindkét közel-keleti országban az orosz elnök és vendéglátói megvitatták az energiaügyi együttműködést, beleértve az OPEC+-ban való interakciókat, emellett szó esett a gázai konfliktusról és az ukrajnai helyzetről is. Visszatérését követően Putyin Ebrahim Raisi iráni elnököt látja vendégül a Kremlben.

Forrás: [Как прошло блиц-турне Путина в Абу-Даби и Эр-Рияд](#)

Örményország és Irán bővíti gazdasági együttműködését

Armenpress, 2023. december 7.

Teheránba látogatott Narek Teryan örmény gazdasági miniszter-helyettes ahol Mehdi Jaygami iráni ipari, bányászati és kereskedelmi miniszterhellyettessel találkozott. A megbeszélésen a felek megvitatták a két ország közötti kereskedelmi forgalom három milliárd dollárra való növelésének lehetőségét. A miniszterhelyettesek megvitatták annak a lehetőségét is, hogy az iráni áruk számára kereskedelmi központot nyissanak Örményországban. Ennek megvalósítására vonatkozó technikai kérdések megvitatása után szó esett arról is, hogy a közeljövőben iráni-örmény vegyes vállalatok jöhetnek majd létre.

Forrás: [Обсуждается вопрос открытия в Армении торгового центра иранских товаров и создания совместных предприятий](#)

Reptérfejlesztések Grúziában

newsgeorgia.ge, 2023. december 8.

A TAV Georgia alapkezelő társaság bejelentette, hogy jövőre 7 millió dollárt fektet be a tbiliszi nemzetközi repülőtér fejlesztésébe és további 2 millió dollár befektetést fordítanak a batumi repülőtérre is. A jelenlegi repteret Tbilisziben 2007 májusában építették amire a TAV URBAN Georgia 90,5 millió dollárt fektetett be. Ezután a cég egy modern repülőteret épített Batumiban is, amelynek projektértéke 30 millió dollárt jelentett. A befektetések fejében a vállalat kapta meg az üzemeltetési jogot egészen 2027-ig. A fejlesztések ezzel azonban nem állnak le, ugyanis idén ősszel a grúz kormány ambiciózus tervet jelentett be. Ennek értelmében egy újabb nemzetközi repülőtér építésére kerülhet sor Tbiliszi Vaziani külvárosában.

Forrás: [В расширение аэропорта Тбилиси будет инвестировано 7 миллионов долларов](#)

Üzbegisztán ratifikálta a szövetségi kapcsolatokról szóló egyezményt Kazahsztánnal

Madibek Dzhanibekov, Kazinform, 2023. december 1.

Shavkat Mirzijojev Üzbegisztán elnöke 2023. november 30-án aláírta a Kazahsztánnal kötött szövetségi kapcsolatokról szóló szerződés ratifikálásáról szóló törvényt, amely a két ország függetlenségének, szuverenitásának, területi integritásának és fenntartható gazdasági fejlődésének kölcsönös elismerésének a megerősítése. A törvény szoros együttműködést irányoz elő Közép-Ázsia két gazdaságilag vezető országa között a külpolitika, a védelem- és biztonságpolitika, az ipari együttműködések fejlesztése, a közös migrációpolitika és a határokon átnyúló vízkészletek ésszerű felhasználása területén. A dokumentum szerint az országok a közeljövőben megállapodnak egy kazah-üzbég államközi tanács felállításáról is, amelyet a két ország elnöke fog vezetni.

Forrás: [Узбекистан ратифицировал Договор о союзнических отношениях с Казахстаном](#)

Üzbegisztán és az Egyesült Arab Emírségek a partnerségi kapcsolatok további bővítése mellett foglalt állást

Uzdaily, 2023. december 2.

Közel-keleti tartózkodása során Shavkat Mirzijojev Üzbegisztán elnöke személyesen találkozott az Egyesült Arab Emírségek elnökével, Muhammad bin Zayed Al Nahyan sejjel. Az emírségek részéről a találkozón részt vett még Mansour Al Nahyan sejk, az Egyesült Arab Emírségek alelnöke, Seif Al Nahyan miniszterelnök helyettes és belügyminiszter, Suhail Al Mazrouei energiaügyi és infrastrukturális miniszter, valamint a közel-keleti ország iparért és fejlett technológiáért felelős minisztere Ahmed Al Nahyan Jaber szultán is. A találkozó során a két ország elnöke megvitatta az Üzbegisztán és az Egyesült Arab Emírátságok közötti kétoldalú kapcsolatok aktuális kérdéseit. A találkozó során mindkét fél elégedetten konstatálta azt a tényt, hogy 2023 eleje óta 30%-kal nőtt a két ország közötti kereskedelmi forgalom, jelentősen bővült a vegyesvállalatok száma, a közös projektek portfóliója pedig 4 milliárd dollárt tett ki, valamint a Dubai és Taskent közötti közvetlen légi járatok gyakorisága is hónapról hónapra emelkedik. A találkozó során Shavkat Mirzijojev és Muhammad bin Zayed Al Nahyan sejk is egyaránt felhívták a figyelmet a két ország közötti aktív párbeszéd folytatásának szükségességére és az Üzbegisztán és az Emirátusok közötti közelgő magas szintű diplomáciai események fontosságára is.

Forrás: [Лидеры Узбекистана и ОАЭ выступили за дальнейшее расширение многопланового партнерства](#)

2023-ban Oroszország és Kazahsztán között nőtt a mezőgazdasági termékek kereskedelme

Central Asia News, 2023. december 2.

2023 kilenc hónapja alatt Kazahsztán és Oroszország 2,6 milliárd dollárral növelte a mezőgazdasági termékek kereskedelmi forgalmát, jelentette be a kazah mezőgazdasági minisztérium sajtószolgálatára Aidarbek Saparov kazah mezőgazdasági miniszter vezetőjének és orosz kollégájának, Dmitrij Patrusevnek a moszkvai találkozóját követően. A két ország mezőgazdasági miniszterének találkozóját követő sajtótájékoztató során Saparov elmondta, hogy a kereskedelmi forgalom szerkezete Moszkva és Asztana között egyenletlen, mivel Kazahsztán esetében az Oroszországból érkező import meghaladja az exportot. A találkozó végén egyetértési megállapodást írtak alá Kazahsztán és Oroszország mezőgazdasági minisztériumai, amely értelmében kiegyenlítik a két fél közötti mezőgazdasági termékekre vonatkozó kereskedelemben lévő szerkezeti eltolódásokat.

Forrás: [Товарооборот сельхозпродукции между Россией и Казахстаном вырос в 2023 году](#)

Üzbegisztán bővíti kereskedelmi és gazdasági együttműködéseit a közel-keleti és dél-ázsiai országokkal

Uzdaily, 2023. december 4.

Laziz Kudratov, az Üzbég Köztársaság befektetési, ipari és kereskedelmi minisztere részt vett az Iszlám Együttműködési Szervezet (OIC) Gazdasági és Kereskedelmi Együttműködési Állandó Bizottság (COMCEC) 39. ülésén, amely Isztambulban került megrendezésre. A törökországi rendezvény célja, hogy megvitassák az OIC-tagországok közötti partnerségek megerősítésére irányuló erőfeszítéseket olyan területeken, mint a kereskedelem, a pénzügy, a közlekedés, a kommunikáció, a mezőgazdaság, a turizmus, a szegénység csökkentése és a digitális átalakulás. A találkozó keretein belül Laziz Kudratov több kétoldalú találkozón is részt vett és tárgyalásokat folytatott számos OIC-tagország illetékes minisztériumának vezetőjével is. Az isztambuli esemény során a közép-ázsiai ország befektetési, ipari és kereskedelmi minisztere az Omer Bolat török kereskedelmi miniszterrel tartott megbeszélése során megvitatta a Törökország és Üzbegisztán közötti kereskedelmi kapcsolatok bővülésének aktuális kérdéseit. A török kereskedelmi miniszterrel folytatott találkozót követően Laziz Kudratov Abdullah Al-Marival, az Egyesült Arab Emírségek gazdasági miniszterével is megállapodott egy a közel-keleti ország és Üzbegisztán közötti közös gazdaságfejlesztési ütemterv elkészítéséről, amely kezdeményezés kiterjed olyan területekre is, mint a logisztika, a banki tevékenységek, valamint a mesterséges intelligencia.

Forrás: [Узбекистан расширяет торгово-экономическое сотрудничество со странами Ближнего Востока и Южной Азии](#)

Kirgizisztán és Katar megerősítette kapcsolatait

Daryo, 2023. december 4.

Szadir Zsaparov Kirgizisztán elnöke személyesen fogadta Ali Dzsabir Mohammad Al-Ghufran Al-Marrit, Katar rendkívüli és meghatalmazott kirgizisztáni nagykövetét, akivel megbeszélést folytatott a kétoldalú Katar és Kirgizisztán közötti együttműködések aktuális kérdéseiről. A találkozót követően Zsaparov elnök hangsúlyozta, hogy Kirgizisztán nagy jelentőséget tulajdonít a Katarral ápoltságoknak, hangsúlyozva országa hajlandóságát a katar befektetőkkel történő szoros együttműködésre. Ali Jabir Muhammad Al-Ghufran Al-Marri nagykövet a kirgiz elnökkel folytatott megbeszélést követően úgy nyilatkozott, hogy Katar kész megerősíteni elkötelezettségét Kirgizisztánnal folytatott kétoldalú együttműködések fokozása mellett. A találkozót követően mindkét fél közös nyilatkozatban megerősítette kölcsönös készségét a Kirgizisztánt és Katart összekötő sokoldalú együttműködés megerősítésére a gazdaság, oktatás és tudomány területén.

Forrás: [Kyrgyzstan and Qatar strengthen ties in pivotal meeting](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720